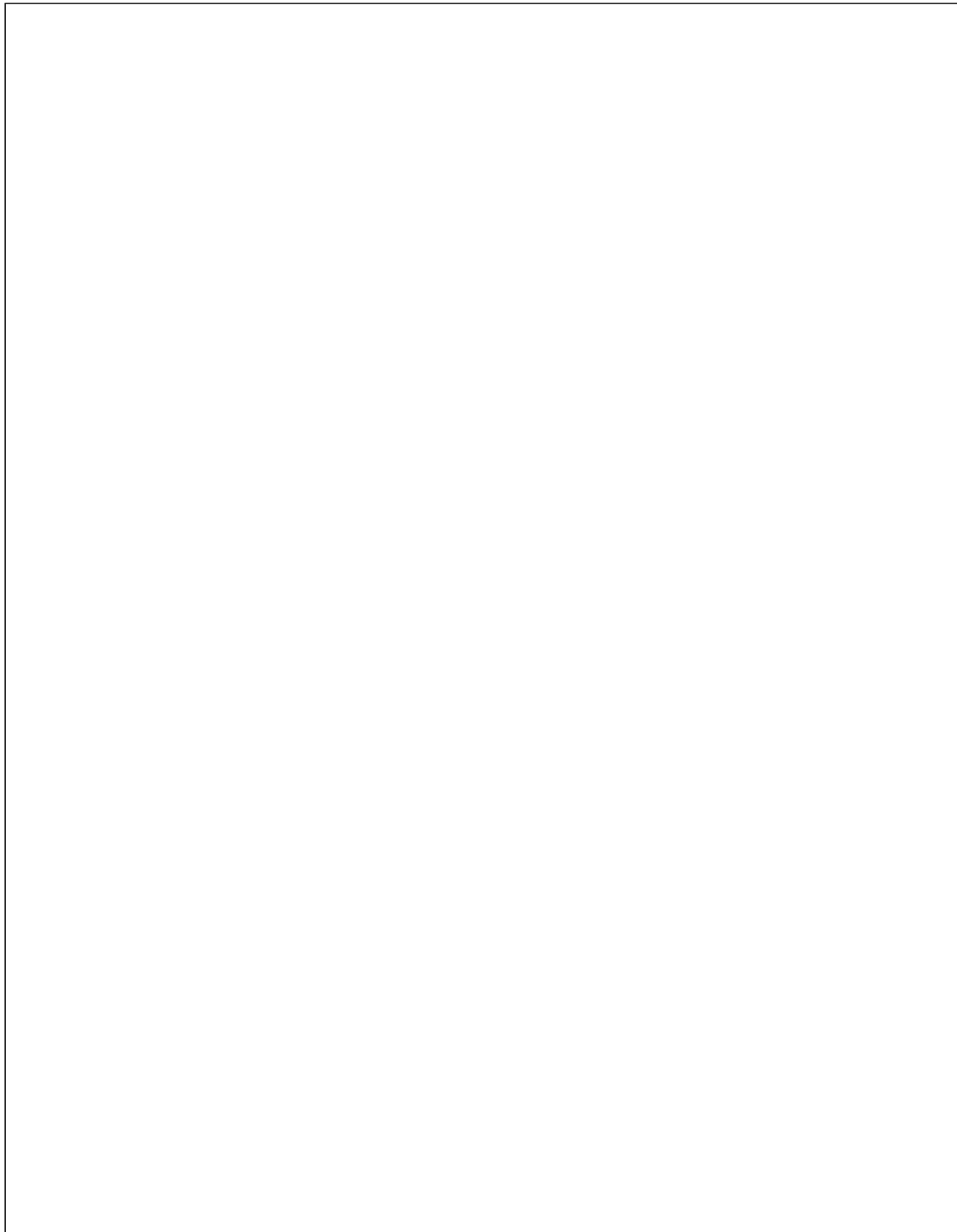

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/249387,XVIII-edycja-akcji-medialno-edukacyjnej-Zapal-znicz-w-pamieci-Chorzow-22-pazdzie.html>
24.10.2026, 00:10

XVIII edycja akcji medialno-edukacyjnej „Zapal znicz w pamięci” – Chorzów, 22 października 2026

21.10.2026

[Nastę](#)
[pny](#)
[Powr](#)
[ót](#)

W ramach tegorocznej edycji projektu edukacyjnego „Zapal znicz pamięci” realizowanego przez katowickie Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN upamiętnieni zostali Polacy rozstrzelani przez Niemców w egzekucji 4 września 1939 roku w Katowicach. Wśród ofiar był Edmund Baranowski – farmaceuta, poseł na Sejm RP II kadencji, powstaniec wielkopolski, działacz społeczny, który od 1928 do 1939 roku mieszkał w Wielkich Hajdukach (obecnie Chorzów Batory).

W uroczystości upamiętniającej Edmunda Baranowskiego, która miała miejsce pod tablicą znajdującą się na kamienicy przy obecnej ulicy Stefana Batorego 11 (dawniej Kościelna 11), gdzie mieszkał i prowadził aptekę, wzięli udział uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Batorego w Chorzowie z Tomaszem Bują, nauczycielem historii i edukacji regionalnej. Na wstępie Renata Skoczek z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach, koordynator regionalny projektu, przedstawiła cele i podstawowe założenia akcji „Zapal znicz pamięci”. Następnie zapalone zostały znicze, a w drugiej części uroczystości uczestnicy udali się na pobliski cmentarz parafii NMP w Chorzowie przy ul. Granicznej. Na grobie Edmunda Baranowskiego zostały złożone kwiaty i zapalone znicze. Wydarzenie było okazją do poszerzenia i popularyzacji wiedzy w ramach edukacji regionalnej.

Akcja medialno-edukacyjna „Zapał znicz pamięci” to wspólny projekt pięciu Oddziałowych Biur Edukacji Narodowej IPN w Poznaniu, Gdańsku, Bydgoszczy, Łodzi i Katowicach. Patronat Honorowy nad tegoroczną akcją objął Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

W tym roku motywem przewodnim akcji są „klisze zbrodni” – zachowane w archiwach zdjęcia dokumentujące niemieckie zbrodnie przeprowadzone w pierwszych miesiącach II wojny światowej. Są to fotografie wykonane podczas publicznych egzekucji (Konin, Kalisz), a także – co jest wyjątkową rzadkością – podczas tajnych rozstrzeliwań (Rudzki Most k. Tucholi). W zdecydowanej większości przypadków wykonali je sami Niemcy, którzy jak w przypadku egzekucji w Koninie, Lesznie i Kaliszu, pieczołowicie je uwieczniali. Znaczenie odnalezionych i wciąż odnajdywanych fotografii ukazujących te wydarzenia jest bezcenne. Dzięki nim zbrodnie i zamordowani w ich trakcie ludzie, po których ślad miał zagaść, zostali „zatrzymani” w czasie, a część sprawców może zostać zidentyfikowana. Na zachowanych w Oddziałowym Archiwum IPN w Katowicach zdjęciach zostali uwiecznieni prowadzeni 4 września 1939 roku na rozstrzelanie Polacy na czele z Edmundem Baranowskim. Wśród pozostałych ofiar był między innymi Nikodem Renc, Władysław Pierończyk i Leon Łukaszewski.

W tym roku [finał akcji odbył się 18 października w Koninie](#), gdzie 22 września 1939 r. na konińskim rynku (obecnie Pl. Wolności) w publicznej egzekucji zostali rozstrzelani Aleksander Kurowski i Mordechaj-Markus Słodki, a 10 listopada 1939 r. na cmentarzu żydowskim ofiarami tajnej egzekucji zostało co najmniej 56 obywateli polskich.